

Danmarks-Samfundet

Årsskrift 2012

STILLER DU OP, NÅR DET GÆLDER?

Prøv
udfordringerne
– download app

I hjemmevernet kan du blive uddannet til at støtte politiet i forbindelse med eksplosionsulykker. Det er bare en af de mange muligheder, du får som frivillig i hjemmevernet. Vi har brug for kompetente folk, der er klar til en udfordring. Til gengæld giver vi dig en grundig militær uddannelse og nye kompetencer, der også kan bruges i det civile liv.

SMS HJV + POSTNR., NAVN OG ALDER TIL 1245
Alm. sms-takst

HJEMMEVÆRNET
blivmedlem.nu

Traditioner og udvikling, en 100-årsdag og Dannebrog som kulturarv

Af landsformand Nils Ole Kajhøj

Igen i år kan Danmarks-Samfundet fejre et jubilæum. I 2012 er det hundrede år siden Kong Christian X gav tilladelse til, at Danmarks-Samfundet måtte sælge Valdemarsflag hvert år den 15. juni.

Efter oprettelsen af Danmarks-Samfundet i 1908 var der behov for flere indtjeningsmuligheder end de frivillige bidrag, når man skulle støtte det nationale arbejde i Danmark, Sydslesvig og Grønland. Her opstod ideen om at sælge Valdemarsflag, og dengang skulle man have kongens tilladelse hertil. Flaget var et lille stofflag hæftet på en messingnål, og det kunne erhverves for nogle få ører. Salget gik strygende med bl.a. skoleelever som sælgere.

Samtidig blev Valdemarsdag indført som officiel flagdag, og var indtil 1948 en skolefridag. Dagen er senere i andre sammenhænge blevet brugt som mindedag.

Er Dannebrog kultur?

Fra omkring 1985 faldt vort flagsalg drastisk, og selvom vi forhøjede flagprisen fra 1 kr. til 2 kr. steg indtægten ikke tilsvarende. I 1990-erne ansøgte Danmarks-Samfundet flere gange om tilskud fra den del af Tips- og lottoindtægterne, som blev forvaltet af Kulturministeriet. Hver gang fik vi afslag med den begrundelse, at Dannebrog ikke var kultur.

Det ændrede sig så senere, og nu betragtes Danmarks-Samfundets virksomhed i allerhøjeste grad som kulturformidlende.

Kan vi bevare respekten for Dannebrog som nationalt symbol? Kan vi fastholde vort flags anvendelse som en folkelig og national begivenhed, eller vil det blive betragtet som et nationalistisk symbol?

Der er langt til det sidste, fordi Dannebrog er folkets flag og ikke statens; vi passer på det vi holder af!

I Danmarks-Samfundet ser vi det som en særlig dansk styrke at vi, uden lovgivning og i mere end 150 år, kan have vort nationalflag som en markant kulturbærer.

Dannebrog er en af hjørnestenene i den danske kulturarv.

Beretning for 2011

Igen et aktivt år i Danmarks-Samfundet.

Af landsformand Nils Ole Kajhøj

I 2011 har landsledelsen afholdt 5 møder. Møderne har, udover den almindelige drift af organisationen, arbejdet videre med opgaverne fra tidligere år herunder

- Udarbejdelse af materialer til fanebærerkursus. Projektet blev omhyggeligt beskrevet med en samlet produktionspris på godt kr. 100.000, med henblik på ansøgning om midler til fremstillingen fra forskellige fonde. Resultatet blev lidt nedslående, idet foreløbig 2 ansøgninger har givet negativt svar. Arbejdet er sat i gang og må færdiggøres, hvorfor det er besluttet at fremstille "Håndbog for Fanebærere", og det dertil knyttede undervisningsmateriale med egne midler.
- Fremstilling af foldere om brugen af Dannebrog specielt til brug for sommerhusudlejere. Folderen, der forklarer de elementære flagregler, foreligger i en tysk, engelsk og dansk version.
- Genudgivelse af "For Nordens Frihed" fra 1919 om de nordiske frivillige i De slesvigske Krige, som blev genoptrykt 1. gang i 1979, er fortsat på projektet – stadiet i samarbejde med historikeren H.C. Bjerg.

Nyudgivelsen er udsat til 2013.

- Vort initiativ med at få istandsat mindesmærket for Dannebrog i Tallinn i Estland ligger nu i Kultur- og Arvstyrelsen, hvor man arbejder med etablering af kontakt til relevante lokale myndigheder i Estland. Vi håber der sker noget i det kommende år.

Fremtiden for Danmarks-Samfundet

På repræsentantskabsmødet i 2011 behandlede vi, som en del af formandens mundtlige beretning, emnet "Fremtiden for Danmarks-Samfundet". I et indlagt gruppearbejde fremkom der flere forslag til fremtidige opgaver for Danmarks-Samfundet. Som udgangspunkt forelå landsledelsens oplæg, som var udarbejdet på visionsseminaret i efteråret 2010. Gruppearbejdets bemærkninger, samt det tidligere oplæg, blev behandlet på et nyt visionsseminar i efteråret 2011. Resultatet heraf forelægges repræsentantskabet, som forslag til en ny formålsformulering. Vedtægtsændringerne fremstår som en opdeling af det hidtidige formål i en præcis formålsformulering og en

opgavebeskrivelse.

Vort navn "Danmarks-Samfundet" har vi ikke tænkt os at ændre på i denne omgang. Måske kan navnet suppleres med en undertekst, som beskriver vor opgave i relation til formålet.

Repræsentantskabsmødet 2011

Mødet, der blev gennemført i Vingsted-Centret ved Vejle, fik et godt og konstruktivt forløb, hvor debatten om beretningen rettede sig mod landsledelsens oplæg til ændring af vor formålsbeskrivelse. Der kom flere gode forslag som senere blev brugt på vort visionsseminar.

Formanden og Erik Fage-Pedersen samt Birte Johansen blev genvalgt for 2 år. Jens Justenlund og Kjeld Bøjlesen blev genvalgt som suppleanter for det kommende år.

Som tak for det store arbejde, der udføres lokalt, blev Danmarks-Samfundets guldnål tildelt Mogens Peulicke, Helsingør/Gribskov, Preben Kosiara, Stevns/Faxe, Bent Mittchell, Slagelse og Marie Hess, Sønderjylland.

Flagsalget i 2011

Flagsalget udgør stadig vor

største indtægtskilde med kr. 332.000. Det går den forkerte vej: kr. 30.000 mindre end i 2010. Til gengæld opvejes det i nogen grad af et øget medlemsbidrag. Kulturministeriets tips- og lottopulje bidrager med kr. 300.000 og fra Arveprins Knuds 60-års Fødselsdagsfond modtages kr. 100.000.

Fane- og flagtildelingerne i 2011

Der er i 2011 uddelt 298 enheder fordelt på 107 faner og 191 flag. Alle ansøgninger er imødekommet. Fremadrettet vil vi fortsat bede lokalafdelinger om at prioritere ansøgninger i forhold til de modtagende foreningers villighed til at yde noget til fællesskabet.

Medlemskredsen

Antallet af medlemmer er ved årets udgang 1365 forenings- og enkeltmedlemmer. Medlemskontingentet samt bidrag og donationer andrager kr. 150.000. Selvom der generelt "passes på pengene" har vi kunnet fastholde antallet i vor medlemskreds; endda med en lille opadgående kurve.

Oprettelse af lokalafdelinger

Landsledelsen arbejder stadig på at få etableret lokalforeninger i de kommuner, som ikke er aktive. I 2011 blev der sat nye kræfter ind i Holstebro og Viborg, og Randers forventer at komme med i 2012. Som

på andre områder er det svært at finde en kreds af personer, som brænder for ideen, og vil tage sig af dette frivillige arbejde. Flagsalget vil helt sikkert kunne øges hvis disse "hvide pletter" blev dækket. På tilsvarende måde vil flagarrangementer på disse steder gøre Danmarks-Samfundet mere synlig og give medlemsfremgang.

"Sådan bruges Dannebrog"

Bogens er stadig en efterspurgt vare, og der kommer fortsat spørgsmål af forskellig karakter om Dannebrog brug. I 2011 indløb der omkring 20 henvendelser, som alle er blevet besvaret. Principielle emner bringes på hjemmesiden til senere rettelser i bogen, og vi orienterer Justitsministeriet herom.

Flag i Folketinget

For år tilbage blev der fremsat ønske om at Folketingssalen blev forsynet med en Dannebrog-fane. Danmarks-Samfundet støttede tanken, og gik i dialog med folketingets daværende formand om at placere en fane ved Grundlovssamlingen. Der blev i april 2011 modtaget svar om, at der i indgangshallen på Christiansborg permanent er ophængt et stort Dannebrog, og at der fremover vil blive flaget på alle Folketingets mødedage fra de 2 flagstænger ved Folketingets

hovedindgang. Et flot initiativ på vor anmodning.

Synliggørelse af Danmarks-Samfundet.

Vor hjemmeside er en vigtig budbringer, og den bliver flittigt brugt, når man har spørgsmål om Dannebrog og dets anvendelse. I 2011 blev hjemmesiden udbygget med Facebook, og der ligger nu enkelt indlæg bl.a. om utilsigtet brug af Dannebrog. De lokale medier bringer velvilligt omtale af vore arrangementer, hvorimod de landssækkende nyhedsformidlere er lidt mere tilbageholdende.

Vi rettede i 2011 officiel henvendelse til vore tv-kanalers nyhedsudsendelser med forslag om, i rulle-teksterne i bunden af skærmen, at meddele "Der flages i dag i anledning af?". Fra den ene kanal fik vi svaret, at det ønskede man ikke, og hos den anden var det under overvejelse.

Vort Årsskrift 2011 blev trykt og fordelt i 4.200 eksemplarer. Vi mener at have en flot og læseværdig publikation, som i store træk er omkostningsfri.

For år tilbage var der udtalelser om at Danmarks-Samfundet ikke ville overleve de næste 10-15 år!

Vi lever i bedste velgående og er i fortsat udvikling med masser af fremtid.

Sådan bruges Dannebrog

af flagkonsulent, landsledelsesmedlem Søren Cruys-Bagger,
E-post: ds@danmarks-samfundet.dk

Danmark har ikke nogen flaglov

I Danmark findes der ikke nogen flaglov eller en samlet bekendtgørelse som fastlægger brugen af Dannebrog eller anvendelse af nationalsymbolet. Reglerne om flagning fremgår heller ikke af en samlet lov, men findes derimod spredt i en række forskellige forskrifter. Inden for forsvaret er der fastlagt nøjagtige regler for hvordan flagning mv. skal udføres. Sådan har det været gennem hundrede af år, men som privat person er der kun meget få regler. Disse regler fastsættes af Justitsministeriet. På ministeriets hjemmeside, www.jm.dk, er der en beskrivelse af disse regler og bestemmelser.

Brugsbog om Dannebrog

Danmarks-Samfundet har udarbejdet håndbogen **Sådan bruges Dannebrog**.

Den beskriver flag- og faneregler samt kutyper for, hvordan Dannebrog benyttes. Formålet med bogen er at fortælle om Dannebrog's betydning og beskriver korrekt brug af flag, fane og vimpel. I bogen findes der

mange faktuelle oplysninger, informationer, beskrivelser og forklaringer, så man med større sikkerhed kan bruge Dannebrog helt rigtigt.

Spørgsmål om Dannebrog

Håndbogen **Sådan bruges Dannebrog** rummer ikke

alle svar på de mange spørgsmål der kan stilles om korrekt brug af faner, flag og vimpler i forskellige sammenhænge. Der er rigtig mange, som har spørgsmål til hvordan faner og flag anvendes. I 2011 har Danmarks-Samfundet igen besvaret mange spørgsmål,

synspunkter, tilkendegivelser og tvivlsforhold om hvordan Dannebrog anvendes. Ofte er det foreninger, organisationer, forbund, klubber, enkeltpersoner, erhverv, kirker og trossamfund med flere. På Danmarks-Samfundets hjemmeside, www.danmarks-samfundet.dk, er der samlet en række af de svar på nogle af de spørgsmål om brug af Dannebrog, som har været forelagt flagkonsulenten. Spørgsmål og svar er udvalgt så de har almen interesse og på den måde vil kunne supplere håndbogen **Sådan bruges Dannebrog**.

Danmarks-Samfundet har også i 2011 besvaret spørgsmål fra en række offentlige institutioner både statslige og kommunale samt kirkesamfund. Det er vi meget glade for. Selvom der i Danmark ikke er en flaglov, som regulerer anvendelsen af nationalsymbolet, retter forvaltninger, styrelser og ministerier samt andre offentlige myndigheder henvendelse til Landskontoret, når der er behov for formålstjenlig vejledning om Dannebrog.

Håndbog for fanebærere

Der er gennem årene opstået et behov for udgivelse af en ny publikation omkring brug af Dannebrog. I 2012 forventer Danmarks-Samfundet at udsende

Håndbog for fanebærere.

Det er meningen at håndbogen skal beskrive hvordan en Dannebrogsfane bør anvendes og håndteres i forbindelse med ceremoniel samt hvordan den bør opbevares og passes. Vi er klar over, at forskellig tradition, foreningskultur, praksis og kutyme betyder, at håndbogens generelle beskrivelser og korrekt optræden kan være forskellig fra en lokal praksis. Håndbogen forventes at skulle tilgodeses en sikker og korrekt anvendelse af Dannebrogfanen.

Hvad har vi svaret i 2011?

I 2011 har Danmarks-Samfundet givet svar på en række almene spørgsmål om brug af Dannebrog. * At flage på halv stang for at vise sorg og medfølelse, er med tiden blevet en international kulturtradition uafhængig af politik og måske tro/religion. Proceduren med hvordan der skal flages på halv stang er udviklet gennem tiden som en hensigtsmæssig, traditionsbundet, præsentabel og værdig måde at synliggøre hændelsen med udgangspunkt i at flaget altid var hejst til tops. * En flagstang

må så vidt det er muligt ikke være 'tom'. Vi anbefaler, at der eksempelvis hejses en vimpel på flagstangen, når der ikke er hejst et Dannebrogflag. * Det er muligt at få rensed flaget enten ved at man gør det selv eller ved at det sendes til vask hos et af de mange flagfirmaer vi har i Danmark. Men spørg de firmaer som laver Dannebrogflag. Måske kan en henvendelse til et lokalt renseri støtte med en faglig afgørelse om det kan betale sig at få flaget rengjort uden at der sker ændringer i farverne. Hvis man mener at flaget ikke kan rengøres bør man benytte lejligheden til at investere i et nyt Dannebrogflag. * Vi anbefaler, at man følger en respektfuld flagpraksis der betyder, at når Dannebrog anvendes som reklameflag eller i grafiske sammenhænge, er det ensbetydende med at Dannebrog som nationalt symbol ikke krænkes. Det vil sige, at Dannebrog som stutflag ikke må forsynes med tekst, logo eller lignende. Vi anbefaler, at den grafiske udformning og anvendelse af Dannebrog tænkes ind i reklamekampagnens kontekst på en sådan måde, at der tages hensyn til at Danmarks nationale symbol anvendes i en reklamemæssig sammenhæng. * Dannebrog er ikke "retsløs". Eksempelvis kan straffelovens bestemmelse blive anvendt. De

fleste rejste forhold om forkert brug, har ofte været på grund af manglende viden, omtanke og indsigt på flagningsområdet. Et påbud fra politiet kan efterfølgende blive fulgt op af et bødeforlæg. Det er, hvad der kan ske, hvis bestemmelserne for brug af Dannebrog formodes at være overtrådt.

* Vi vurderer, at der ikke er forskel på en fast monteret flagstang på en sokkel, en fast monteret skråtstillet flagstang på en bygning, midlertidig opsatte flagstænger, flagalleer i forberedte flagstangshuller samt tilsvarende faste eller midlertidigt opsatte flagstænger. Vi skal derfor anbefale at Dannebrog enten nedhales efter bestemmelserne for de danske flagtider eller at Dannebrog belyses som angivet efter bestemmelserne for flagningsnatten.

Alle der har behov for at få besvaret spørgsmål om brug af Dannebrog er meget velkommen til at rette henvendelse til Landskontoret.

Bogen Sådan bruges Dannebrog

Den er tilgængelig på Danmarks-Samfundets hjemmeside www.danmarks-samfundet.dk

Desuden er der samlet en række af de svar på nogle af de spørgsmål om brug af Dannebrog, som har været forelagt flagkonsulenten.

Ny fane til Sydslesvigsk forening i Nybjernt

Af Ib Kettler

Under årsmøderne i Sydslesvig i 2011 fik Sydslesvigsk Forening, Distrikt Nybjernt den 28. maj en ny fane. Årsmødet blev holdt i Nybjernt Forsamlingshus, hvor hovedtaleren var formanden for Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW) i Slesvig-Flensborg amt Jan Hundsdörfer over temaet "At vi i Slesvig ikke glemmer vores danske identitet og traditioner".

FDF fra Grindsted stod for de musikalske indslag, som de har gjort ved mange årsmøder.

Dagens højdepunkt under årsmødet var overrækkelsen af en ny fane til Distrikt Nybjernt ved Danmarks-samfundets landsformand Nils Ole Kajhøj, som bl.a. nævnte, at vi i en tid hvor verden bliver mere og mere internationaliseret, er det

vigtigt at bevare Dannebrog som en folkelig og national begivenhed og en særlig dansk kulturbærer. Han fortalte træk af flagets historie om at det i 2004 var 150-året for, at det blev tilladt den almindelige danske borger at bruge Dannebrog.

Foto: Flensborg Avis

Trods silende regn blev talerne holdt udendørs.

Danmarks-Samfundet overrækker flag i Langsted

Af Marike Hoop, konsulent for Flensborg amt

Den 27. maj 2011 blev der igen efter en pause på 30 år afholdt årsmøde i forsamlingshuset Mines Minde i Langsted i Sydslesvig.

SSF Langsted/Eggebæk havde besluttet sig til denne repremiere for at markere lokalforeningens 65 års jubilæum og forsamlingshusets 30 års jubilæum. For 30 år siden overrakte Grev Ingolf et Dannebrog til foreningen, og det er blevet brugt så flittigt, at man ønskede sig et nyt flag.

Ønsket blev opfyldt, og SSF-formand Werner Görns fik et Dannebrog overrakt på selve årsmødeaften af formanden for Danmarks-Samfundet Nils Ole Kajhøj. - Man plejer at sige, at der er tre ting, der gerne må være slidt: Flaget, salmebogen og kufferten. Men flaget her er vist blevet lige lovlig slidt, sagde Nils Ole Kajhøj ved overrækkelsen. Distriktet er meget taknemmelig for gaven, det medfølgende diplom hænger i forsamlingshuset, og på flagdagene og ved andre særlige lejligheder vajer det nye flag over forsamlingshuset Mines Minde.

Foto: Flensborg Avis

BARNEMAD!

Selvkøbende etiketter trykt digitalt!

Ingen omkostninger til film og klichéer.
Ingen tilretningsomkostninger, absolut minimum makulatur!
Ingen farveskift, ingen klichéskift.
Dertil kommer udstansning i et hvilket som helst format, i næsten alle materialer med nyeste laserteknologi.
Ingen stanseomkostninger, lynhurtige leverancer til fordelagtige priser.

Ring og lad os give et bud på dine selvkøbende etiketter!

GANKET Møllevvej 14-16 Telefon +45 32 53 93 00
DK-2791 Dragør E-mail ganket@ganket.dk

Ganket er et specialtrykkeri med mere end 30 års erfaring inden for selvkøbende etiketter. Digital- og UV flexotryk samt tryk af variable data er vor hverdag. Egen kreativ reproafdeling.
Moderne efterbehandlingsmaskiner og leverancer til aftalt tid, samt en bevidst kvalitetsstyring, gør os til en attraktiv samarbejdspartner.
Vi er pt. 20 motiverede medarbejder der bor i landlege omgivelser i Dragør.

Rigets Flag

Af H. Muusfeldt, kilde: *Marinehistorisk tidsskrift*

Det blev i 1784 bestemt, at der på Kastelsvolden ud mod Købehavns Red skulle rejses en flagmast til rigets officielle flag. Kastellet skulle derefter modtage og besvare salutter for flaget fra besøgende orlogsmænd (krigsskibe), hvilket tidligere påhvilede vagtskibet på reden. Ordningen viste sig imidlertid uhensigtsmæssig, og det fastsattes ved kgl. resolution af 16. juni 1788, at flaget skulle placeres på og saluttering ske fra Batteriet Sixtus. Flagmasten anbragtes på batteriets nordøstre hjørne. Da den

siden blev maskeret af B&Ws værfts anlæg på Refshaleøen, traf man i 1930erne bestemmelse om at flytte flagmasten til batteriets vestlige ende, hvor også salutkanonerne er anbragt. Her hejstes flag første gang d. 2. april 1938.

Rigets Flag hejses hver dag ved solopgang, hvor det normale er kl. 0800 eller ved solopgang, hvis denne finder sted efter kl. 0800. Flaget nedhales ved solnedgang. I sommermånederne salutteres først kl. 0800, mens flagets nedhaling bliver saluteret ved solnedgang.

Rigets Flag sættes kun på halv stang Langfredag og ved Regentens død. Det kan dog sættes på halv ved særlige omstændigheder, som det skete i 1941 og 1996. Den 6. februar 1941 beordrede Kong Christian X flaget på halv, da tyskerne tog seks af Flådens torpedobåde. Den 11. august 1996 gik flaget på halv, da kisten med Forsvarschef, admiral Hans Garde, omkommet ved flystyrt på Færøerne, kom hjem til Danmark. Med ombord var også kisterne med hans hustru, hans stab og flyets besætning.

Los Angeles Naver Club - faneindvielse

Af Gari Medford

MONROVIA, CALIFORNIA, USA. Selvom fredag den 11. november 2011 var en overskyet dag med risiko for regn, mødte mange navere, navaretter og gæster op for at overvære denne historiske faneindvielse. Ceremonien fandt sted kl. 16.00 foran Kæmpehøjen og foregik på både dansk og engelsk. Første søm for Dronningen, var ved naver Kris Poulsen, tidligere garder, andet søm for Danmark var ved naver John Kristensen, tidligere dansk soldat, og tredje søm for Naver Klubben var ved formanden Arne Olsen, tidligere dansk soldat. Dette er den første fane i klubbens 78-årige historie.

Los Angeles Naverklub er direkte tilknyttet Danmarks navere. Vores medlemskreds består hovedsagelig af håndværkere. Klubben blev stiftet den 5. april 1934. Et stort stykke land blev doneret til naverklubben i 1943. Dette stykke land blev udpeget til „picnic” park og døbt „Naverdalen”. I skyggen af gamle egetræer danner den en smuk ramme om naverfamilierne, når de

samles til frokost. Til minde om vor klub Naverdals rødder afholdes en årlig klub „picnic” i september.

Vores medlemmer er meget flittige. De har selv bygget vores klubhus „Hulen”, komplet med køkken og sågar et gæstehus. Der holdes månedlige middagsmøder, og menuen er sædvanligvis dansk, hvilket medlemmerne rigtigt nyder.

Medlemmer og gæster kan slappe af og nyde omgivelserne i gode venners lag. Mange minder fra fædreland

det bliver bragt frem, og nye minder og nye venskaber etableres.

Vi er en gruppe danskere, som er stolte af vores herkomst, kultur og traditioner. Den danske fane er utrolig betydningsfuld for os, da den minder os om, hvem vi er, og hvor vi kommer fra. Omend vi er langt fra Danmark, er vore hjerter ikke. Mange tak til Danmarks-Samfundet!

Tak til Udenrigsministeriet og den danske konsul i Los Angeles, Stig Stenhøj, for praktisk hjælp.

Om Dannebrog i Tallinn

Af Ib Kettler

En finsk bekendt sendte mig et foto af en Dannebrogsfane ophængt i Helligåndskirken i Tallinn. Man bliver nysgerrig, for hvorfor er Dannebrog her? Søgning på nettet gav intet entydigt svar, så derfor kontaktede jeg Det Danske Kulturinstitut i Tallinn.

Kulturinstitutets leder Silvi Teesalu, fortæller i et brev, at i slutningen af 1930'erne aflagde en erhvervs-delega-

tion fra København et dokumenteret besøg, for at føre samtaler med Tallinn Byråd og byens forretningsmænd. De gav Dannebrog som gave til byen Tallinn. Byrådet besluttede, at flaget skulle hænge i Helligåndskirken (Pühavaimu kirik) i Tallinns gamle bydel.

Her hang fanen fremme gennem hele den sovjetiske epoke. Silvi Teesalu så det den gang, og var fascineret

over, at den blev hængende, idet hun jo vidste at Sovjetunionen ikke betragtede Danmark som et venligtsindet land. Dette på grund af Danmarks medlemskab af NATO, og det forhold at Danmark rent faktisk ikke anerkendte den sovjetiske besættelse af Estland og de øvrige baltiske nationer.

- men fanen hænger der stadig.

Foto: Niels Clemmensen, Vrå

Nyt flag og ny flagstang til Læk danske kirke

*Af pastor Jørgen Holm,
Den danske menighed for Læk og omegn*

Ved flaghejsningen på årsmødesøndagen den 29. maj 2011 kunne Læk og omegns danske menighed tage et flot nyt Dannebrogflag i brug som optakt til søndagsgudstjenesten.

Læk danske kirke er et af de steder i Sydtønder amt, hvor Dannebrog oftest vajer for vinden. Og vind er der rigeligt af i det nordvestlige hjørne af landsdelen. Flagstangen ved Læk kirke er dog placeret sådan, at præstegårdens store træer yder god beskyttelse for vestenvinden.

Både flag og flagstang stod for en nødvendig fornyelse. Vi takker dem, der har gjort denne fornyelse mulig: Danmarks-Samfundet for det smukke flag, som sammen

med en venlig hilsen fra Danmarks-Samfundet blev overbragt pastor Jørgen Holm af landsledelsesmedlem Ib Ketler ved årsmødet i Læk. Christian Larsen og Hustrus mindefond til fremme af Danskheden i Sydslesvig, som har skænket menigheden en ny flot flagstang.

Til stede ved flaghejsningen var bestyrelsesmedlem i mindefonden, gårdejer Arne Andresen, Agrup, som knyttede gode ord og ønsker til gaven.

Vi glæder os i menigheden over fortsat i årene fremover at kunne hejse Dannebrog til glæde for de danske i Læk og omegn.

**DANO
MAST®**

– bedst i længden

GT Glasfiber A/S
Nøragervej 1 • 6682 Hovborg
Tlf. 75 39 60 99 • Fax 75 39 60 59
www.danomast.dk

St. Heddinge får sin flag allé op igen

Af Preben Kosiara

St. Heddinge har en meget gammel tradition for at der ved officielle flagdage og andre lejligheder blev rejst en flag allé igennem byen, klaret ved samarbejde mellem Handelsstandsforeningen og Stevns Kommune. Efter kommunesammenlægningen opsigde Stevns Kommune af sparehensyn dette samarbejde. Derfor blev der ikke rejst flag ved Dronningens 70 års fødselsdag, hvilket mange var kede af.

Efter lokalt pres gik Danmarks-Samfundet og Handelsstandsforeningen

sammen om at løse opgaven, som ingen kunne klare alene. Presset blev ikke mindre, da mange forretningsdrivende og borgere meldte sig ind i Danmarks-Samfundet.

Handelsstandsforeningen styrede det økonomiske og Danmarks-Samfundet klarede planlægning og arbejdskraft. Stevns Brandkasse Fond bevilligede 37.000 kr. til 30 flagstænger, der var ekstra billige da man selv samlede stængerne. Danmarks-Samfundet skænkede 35 flag og en god flagvogn blev ved ombyg-

ning klar til kørsel med 120 flagstænger. Man har også fået garage stillet til rådighed.

Trods betænkeligheder lykkedes det ved stor indsats, at etablere flag alleen på Dronningens fødselsdag i 2011.

Fremtiden ser fornuftig ud idet flere har givet tilsagn om fremover at være med på holdet, der skal opstille, reparere, ophænge og tørre flag. Det var godt, at der var efterlønnere til rådighed ellers havde det været svært.

Flagene holdes fra venstre af lokalformanden for Danmarks-Samfundet, Preben Kosiara, forretningsfører i Danmarks-Samfundet, Gunnar Bak Cedermann, formanden for St. Heddinge Handelsstandsforening, Bjarne Simonsen og Kjeld Frederiksen fra Stevns Brandkasse Fond.

Verdens smukkeste flag

Af sognepræst Finn Carpentier

Valdemarsdag, 15. juni, var en festdag for FDF Skelund-Veddum. Kredsen havde efter ansøgning fået tildelt en ny fane af Danmarks-Samfundet.

I forvejen råder kredsen over to faner, men begge meget gamle og slidte. Tilmed hører de en svunden tid til, hvor FDF bestod af to forskellige forbund med piger for sig i FPF og drenge for sig i FDF.

Den nytildelte fane skulle overrækkes til kredsen ved et festligt arrangement i Aalborg på Valdemarsdag, 15. juni, og Skelund Menighedsråd havde besluttet at stille en bus til rådighed for alle med tilknytning til kredsen, der ville tage turen med til Aalborg. Det blev til en fyldt bus med glade og spændte både børn og voksne. Ingen af os havde prøvet det her før.

Mødestedet var Slotspladsen ved Aalborghus Slot, hvor alle flagmodtagere og

en del andre var samlet. Flere musikkorps var med, militære såvel som civile, og pladsen var fyldt med både musik og smuk fællessang.

Efter velkomst ved Danmarks-Samfundets lokalformand Henrik Westen-Jensen holdt direktør på KUNSTEN, Gitte Ørskou, aftenens festtale og forestod efterfølgende selve faneoverrækelsen.

Fra vores kreds var det Magnus Dröscher og Frederik Busk, der skulle modtage fanen, og det gjorde de på flotteste vis. Vi kan med rette være stolte af de to gæve drenge, som efterfølgende på skift bar fanen igennem Aalborg fra slottet frem til Budolfi kirke, hvor der var flaggudstjeneste klokken 20.00 med en næsten fyldt kirke prydet med de mange forskellige faner.

Aftenens prædikant var sognepræst Hans Jacob Hansen, der i sin prædiken bl.a. fremhævede forskellen mellem brug og misbrug af

fanen, mellem fædrelandskærlighed og nationalisme.

Efter gudstjeneste og udmarch var det atter tid til hjemtur for vore FDFere. Den nye fane blev omhyggeligt rullet sammen, lagt i det tilhørende fanehylster og anbragt i den ventende bus.

Derpå var der afgang.

Navnlig de yngste var trætte, men der var enighed om, at det havde været et rigtig flot og bevægende arrangement, som havde beriget hver enkelt og givet os alle noget at tænke på.

Herfra en stor "tak" til Danmarks-Samfundet for den flotte fane og "tak" til Skelund Menighedsråd, der gav os muligheden for at kunne møde så talstærkt frem i Aalborg.

Fotos: Finn Carpentier

”Valdemarstale” onsdag, den 15.juni 2011 i Roskilde Domkirke.

Af MF Flemming Damgaard Larsen

”Vid det er en ære, Dannebrog at bære.”

Sådan står der i Peter Fabers julesang fra 1848. Denne ene sætning siger i virkeligheden det hele.

Vores kære flag, Dannebrog, siger nemlig så meget. Det er symbolet på fællesskab, et dansk fællesskab. Det forener det danske og os danskere. Det er Danmark. Det kommer dermed på linie med Kongehuset. Med Dannebrog viser vi også respekt overfor andre mennesker. Når vi f.eks. hejser Dannebrog på naboens fødselsdag; sætter Dannebrog op ved indkørslen når barnet har fødselsdag; hilser den nybagte student med Dannebrogsglag; sænker Dannebrogsgfanen ved begravelser. Vi stødes når nogle ikke behandler vores Dannebrog med respekt. Ingen må træde på vores Dannebrog; ingen må afbrænde vores Dannebrog; ingen må stå med hatten eller huen på når Dannebrog hejses eller hales ned. I hvert fald ikke herrerne. Det rører ved

vores følelser. Hvis Dannebrog krænkes bliver det til meget negative følelser. Dannebrog er med til at skabe identitet – fortælle at vi er i Danmark eller fra Danmark. Mere rigtigt, at vi har samhørighed med Danmark. Jeg deltager hvert år ved De danske Årsmøder i Sydslesvig og der bruges Dannebrog i rigt mål. Der bliver samhørigheden med Danmark vist. Med dansk sprog, kultur, mentalitet og med Dannebrog. Det er en storslået oplevelse, at være sammen med de danske sydslesvigere og opleve deres meget store respekt om og brug af Dannebrog. Dannebrog har i særlig grad haft sin store betydning ved de store krige, som f.eks. tre-årskrigen, 1864-krigen og de to verdenskrige. Der har Dannebrog virkelig fået et boost og er blevet et nationalt samlingsymbol. Men de seneste 25-50 år er brugen af Dannebrog også taget mere og mere til – det i takt med, at vi er blevet mere og mere internationale. Så i og med at globaliseringen er sat ind har vi også haft behov

for at vise hvor vi hører til og har vores rødder. Derfor bruger vi Dannebrog alle vegne, f.eks. ved byfester, personlige fester, dyrskuer, på indpakningspapir, ved idrætsfester, sportsbegivenheder, på telegrammer, på indbydelser, på takkekort, ved gårdbutikkernes boder, ved rejsegilder, til juletræsdynt og mange flere steder. Ja, Dannebrog er sandelig blevet det symbol, som vi på alle måder bruger og hylder. Selv i sproget bruger vi det. F.eks. ”melder vi os under fanerne”; måske for at ”vise flaget” eller ”tone rent flag”. Så kan det ske vi ”holder fanen højt”, måske også ”kipper med flaget”. Eller vi ”sænker fanen”. Når jeg stopper her om lidt er det ikke fordi jeg er ”gået ned med flaget”.

Lad mig slutte af med et vers af H.C.Andersen:

”Vor gamle fane, vort Dannebrog
Som himlen gav os med Sejer,
Dig har jeg elsket fra lille pøg
Mit hele hjerte du ejer”.

Historien om et banner

Af Helge Mosmann, kilde: Slesvigeren

Museet på Haderslev Kaserne modtog sidste år via Danmarks-Samfundet det fornemme banner fra rederiet A.P. Møller, som havde ønsket, at det skulle bevares et sted i Sønderjylland. Banneret er fra Helsingør, muligvis Helsingør Slot, men er fundet på loftet af kursus-ejendommen Roligheden.

Banneret har på den ene side et decideret Dannebrog og den anden side forestiller Dannebrog, da det faldt ned fra himlen i 1219 i Estland.

Banneret er fremstillet i 700 året for Dannebrog's fødselsdag i 1919. Et betydeligt antal blev fremstillet og sendt til forskellige aftagere, hvoraf en del af disse illegalt blev sendt til Sønderjylland og gemt bort indtil 1. januar 1920, hvor man igen måtte bruge Dannebrog. Symbolikken er jo klar, da man 10. februar 1920 skulle have afstemningen om Sønderjylland tilhørsforhold.

Foto: Ib Kettler

Mottoet på banneret svarer til den skrift, som efter sagnet stod på himlen i 1219: "Bærer dette højt da skal I sejre".

Sønderjylland blev stemt hjem til Danmark og banneret har givet indgået i festlighederne, der afvikledes rundt i landet.

Hæder til amtsformand Franz Dittrich

Af Ib Ketter

Danmarks-Samfundet er hvert år repræsenteret med vore udstillingstelte på hvert af de store årsmøder i Sydslesvig. På årsmødet i Slesvig den 29. maj 2011 bad landsformanden om ordet for at bringe en hilsen fra Danmarks-Samfundet. Mødelederen, amtsformand for Sydslesvigsk Forening for Gottorp Amt, Franz Dittrich blev noget overrasket, da det viste sig at hilsnen var til ham i form af tildeling

af Danmarks-Samfundets guldnål.

Ved overrækkelsen udtalte landsformanden, at Danmarks-Samfundet med tildelingen vil udtrykke vor dybfølte tak for det store arbejde Franz Dittrich i mange år har udført i samarbejdet mellem Sydslesvigsk Forening og Danmarks-Samfundet, for at fremme kontakten over grænsen og for medvirken til synlig-

gørelse af Dannebrog til gavn for mindretalsarbejdet i Sydslesvig.

Indtil 2005 har Franz Dittrich været kontaktperson til Danmarks-Samfundet. Efter vedtægtsændringerne i 2005 optog vi Sydslesvigsk Forening som medlem af vort repræsentantskab på lige fod med lokalforeningerne i Danmark.

Tryksager

Danmarks mest integrerede trykkeri med Danmarks nyeste og bedste maskinpark. Svanemærke, ISO 14001, FSC- og PEFC-certifikat. Dygtige og engagerede medarbejdere med stor indsigt og mange års erfaring. Fuld fokus på det færdige resultat – men hele tiden med alle tænkelige miljøhensyn i baghovedet. Tryghed har mange aspekter.

*Amtsformand Franz Dittrich får overrakt Danmarks-Samfundets guldnål af landsformand Nils Ole Kajhøj.
Foto: Flensborg Avis*

www.svendborgtryk.dk

Kig lidt rundt på vores hjemmeside eller ring til en af vores grafiske konsulenter og hør, hvad Svendborg Tryk kan gøre for dig.

SvendborgTryk
FYNSKE MEDIER

Dannebrog på Christiansborg

Af Ib Kettler

For år tilbage blev der fremsat ønske om at Folketingssalen blev forsynet med en Dannebrog-fane. Danmarks-Samfundet støttede tanken, og gik i dialog

med folketingets daværende formand om at placere en fane med Grundlovssamlingen. I foråret 2011 fik vi nedennævnte svar.

Kære Nils Ole Kajhøj

Tak for dine mails vedr. en dannebrogfane i Folketinget.

Den meget venlige henvendelse i 2008 fra Danmarks-Samfundet gav anledning til, at Folketingets Præsidium drøftede en eventuel placering af Dannebrog på Christiansborg. På baggrund af en række forslag til placeringer besluttede et enigt Præsidium, at en dannebrogfane skulle ophænges permanent i indgangshallen på Christiansborg. Jeg godkendte den endelige udformning og ophængning umiddelbart før årsskiftet 2010-2011.

I tillæg til ophængningen af dannebrogsfanen i indgangshallen, så har jeg fået gennemført, at der på alle mødedage i Folketinget flages med Dannebrog fra de to flagstænger ved Folketingets hovedindgang. Denne praksis trådte i kraft i forbindelse med Folketingets åbning den 6. oktober 2009.

Der er således både etableret flagning med Dannebrog indenfor og udenfor Christiansborg.

Med venlig hilsen

Thor Pedersen
Folketingets formand

*Festligt, farverigt og flot ser Christiansborg ud når flagene vajer fra tårnet og ved indgangen til Folketinget, når der er anledning hertil.
Fotos: Anders Hviid*

Repræsentantskabsmøde 2012

Af Ib Ketler

Repræsentantskabsmødet blev i år afviklet i Idrættens Hus, Brøndby.

Der var velkomst ved landsformand Nils Ole Kajhøj efter faneindmarchen og sangen "I Danmark er jeg født".

Der var deltagelse af 60 lokalformænd og lokalrepræsentanter, samt gæster fra Sydslesvigsk Forening, Spejderkorpserne, DGI, FDF, Marineforeningen, Beredskabsstyrelsen, De Danske Skytteforeninger, Reserveofficersforeningen og Frednings- og Mindefonden. Årsmødets hilsen til vor protektor, Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, blev oplæst ligesom Prinsens tak for samme.

Preben Petersen, Odense blev valgt som mødets dirigent, der på sikker vis styrede mødet.

Formandens beretning blev indledt med mindeord over Arne Dahl, der havde været stort aktiv gennem 40 år i Holbæk. Han var i flere år en myndig og respekteret dirigent ved vore repræsentantskabsmøder.

Forsamlingen godkendte formandens mundtlige

Vore lokale repræsentanter dækker hele aldersspekteret - Maria Hess, Nordborg, Helge Mosmann, Haderslev, og bagest tv. Daniel Bjærge, Kolding, og Martin Helbo Nielsen, Roskilde.

beretning og det reviderede regnskab med akklamation.

Der var en god og konstruktiv debat om Landsledelsens forslag til ændringer af vedtægternes § 2. Vedtægtsændringer blev trukket og udsat til næste år, idet der var ønsker fra salen om mindre, men væsentlige tilføjelser til formålet, som skal indarbejdes i samarbejde med lokalafdelingerne.

Vedtaget blev et kontingentkoncept, der øgede overskueligheden vedr. optagelse af foreninger, det være sig lokal- som landsforeninger.

Man hæftede sig ved, at alle ansøgninger om faner og flag i 2011 var imødekommet.

Til landsledelsen var følgende på valg, alle blev genvalgt: Finn Rasmussen,

Bornholm, Søren Cruys-Bagger, København og Ib Ketler, København.

Som suppleanter blev følgende genvalgt; Kjeld Bøjlesen, Hedensted og Jens Justenlund, Jammerbrugt.

Næste repræsentantskabsmøde afholdes den 9. marts 2013 i trekantområdet i Jylland.

Efter det ordinære møde fulgte den praktiske orientering til lokalrepræsentanterne, hvor der blev givet information om: Fordelen ved at tilmelde sig de kommunale fritidspolitiske paraplyorganisationer, mulighederne for støtte til arrangementer, brugen af Dannebrog, orientering om den kommende fanebærerhåndbog, facts om årsskriftet og praktiske oplysninger fra landskontoret.

Årsregnskab 2011

Resultatopgørelse for perioden 1. januar - 31. december 2011

Indtægter

Salg af flag	320.595
Tilskud fra Kulturministeriets andel af Tipsmidlerne	300.000
Donationer	5.315
Øvrige tilskud	5.501
Salg af bøger og mærkater m.v.	17.000
Kontingent	134.853
Renteindtægter	268
Øvrige indtægter	2.122
Bidrag fra Hans Kongelig Højhed Arveprins Knuds 60-års fødselsdagsfond	100.000

kr. **885.654**

Udgifter

Direkte udgifter ved flagsalg	33.712
Afholdte udgifter i h.t. vedtægter	451.819
Administration	162.869
Kontorhold	121.988
Møder og repræsentation	90.671
Øvrige omkostninger	2.377

863.436

Årets resultat kr. **22.218**

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af organisations aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2011 samt af resultatet af organisationen aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2011 i overensstemmelse med god regnskabsskik.

København, 2012
KPMG C. Jespersen
Peter Gath
Statsaut. revisor

Danmarks-Samfundet, Idrættens Hus, Brøndby Stadion 20, 2605 Brøndby, tlf. 43 26 20 96
www.danmarks-samfundet.dk, email: ds@danmarks-samfundet.dk

Redaktion: Ib Ketler og Charlotte Dølby
Annoncering: Gunnar Bak Cedermann
Oplag: 4.500 stk.

Forsidefoto: Rigets Flag set fra Batteriet Sixtus. Læs mere side 10. Foto: Ib Ketler.

Valdemarsflag fra Norge

Af Ib Ketler

I efteråret 2011 modtog Danmarks-Samfundet en æske med de afbillede Valdemarsflag. Historien bag denne lille forsendelse kommer fra Mona Koch Delvalet fra Asker ved Oslo. Hun forklarede, at da hun blev gift og flyttede til Norge, fandt hun ved gennemgang af det bohove hun havde medtaget fra Danmark en æske med de fine DS-silkeflag på en messingnål. Æsken var kommet med under flytning fra forældrenes hjem ved Århus. Mona Delvalet havde fået opklaret, at flagene kommer fra hendes farfar fra Espergærde, der i 50-erne havde et vist engagement i Danmarks-Samfundet. Hun

syntes, at det var synd at æsken med flag skulle gå til og sendte dem derfor til os.

Flagene er formentlig ældre, da de svarer til de flag, som blev givet tilladelse til at sælge efter 1912.

Foto: Ib Ketler

Udleverede faner og flag i 2011

Region	Faner	Faneduge	Flag	I alt
Nordjylland	12		3	15
Midtjylland	25	4	99	128
Syddanmark	27	2	14	43
Sjælland	19	3	52	74
Hovedstaden	22	1	6	29
Sydslesvig	1		4	5
Udlandet	1	1	2	4
I alt	107	11	180	298

Vi tilbyder:

- Broderi på fanesilke,
ren uld samt nylon/uld
- Produktionsmetoder
håndbroderi maskine
computerbroderi
pålægning af bladguld

Diverse tilbehør:

- fanehylstre
- fanefod
- fanespyd
- fanestænger
- fanekvaster
- osv.

Forslag på fanebroderi laves uforpligtende

AALBORG FLAGFABRIK ApS

Amalienborgvej 55, 9400 Nørresundby

Tlf. 98 12 43 55 Fax 98 13 45 70

Mail: info@aalborgflagfabrik.dk

www.faner.dk